

(א) ולעיל ג. לקמן ח: (יז):
(ב) ולעיל ג: (ג) (סס):
(ד) שבת קל: ע"ש לקמן עג:
(ה) ע"ש וז"ע, (ו) לקמן יב:
(ז) שבת קלא. (ח) ע"י
(ט) תוס' לקמן ו"ד"ה דפחחא
(י) גי'ס"ה הר"ש (אבא)
(יא) פירש"י ע"י ע"י בע"ב,
(יב) ב"ס"א: מקמא, (יג) ב"ס"א:
(יד) הנומרת, (טו) ב"ס"א: ומנהג,
(טז) לקמן עו:, (יז) ג'נדפס
(יח) "ספ"ס" וז"ל לחי ע"פ
מהרש"ל (ישן) (ס) ו"ד"ה ר"י

הגהות הב"ח

(ה) תוב ד"ה דפתא וכו' שפין האלכסון. ויחזיקו המרובע מחלפנותו למח' דאמרין כל אחת היבויט אחת ויחזיקו מחלפנותא הנה עיטו ראות ידיון טפה ע"ט ויחזיקו מתירין אל ג' טפסחם ע"ט ויחזיקו טפסחם טפסח ע"ט האלכסון ולא מחלפון הימורין ג"כ א' חומש טפה ויבשחמור אלכסון של ג"ט ולא אחד לא יהיה הימורין כל כך קה דבר יורה ונראה (ז) (א): ד"ה ורכ יוסף וכו' על דבר זה הולא שמוע מדינה משך מצוי:

גליון הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

וּמֵאֵן דְּאִרְבַּע קֶסֶב אֲסוּר לְהַשְׁמֵשׁ בָּהֶם הַקּוֹרֵה. לְדוּדָה הַפְּנִימִי יוֹרֵד וְסוֹתֵם הַקּוֹרֵה הוּא חוץ לְסִמִּימָה וּלְמַשְׁמָשׁ בְּצִמְצוּם אֵין לָהֶם הַיֵּכֶר בְּקוֹרֵה שְׁהֵרִי בְּנִמוּךְ הֵן הַלֵּךְ לָרִיד שִׁמְשֹׁךְ לְתוֹךְ הַמִּצֵּי שֶׁמֶה הַקּוֹרֵה נִיכֵרֵת לָהֶם כְּשִׁימְשֹׁן בְּאוֹתוֹ גּוֹבֵה וְכִין לְאִיִּימָהּ מִמֶּנּוּ הַקּוֹרֵה לָרִיד שִׁהָ

דלפיקתיה מתחת הקורה לרץ שיהא
 מקום היכר וחשוב: לא כדויל עלמא
 מוטר ובהא פליגי מר סבר קורה.
 שתיקנו חכמים לנבזי משום היכר
 צבעלמא הוא דלא לימי למישרי רשות
 הרבים והרי יז כאל היכר צבניטא
 בששמשמשי תחת הקורה: ומאן
 דאמר ארבעה קסבר קורה. המתרת
 צבמבזי טעמא משום מחילה דאמר'
 חודה החילון יורד וסותם ואמרו
 רבנן דבטפי מנשרים לא אמר' יורד
 וסותם וכיון דלא הוי מיעוט ד'
 הוי מחילה העשויה לפחות מד'
 וקיימא לן צב דוכא דמחילה שאניה
 רראה לך' לאו מחילה היא דלון רשות
 היחיד לפחות מד' טפחים ואע"פ
 שמוקף מחילה של עשרה טפחים
 וצווחטרות דחניה בן עקביא נמי
 הכי אמרין דלון מחילות אלא אם כן
 יש מוך החלל ארבעה צפרק כילד
 משתתפין (למן פו): גזירה שם
 יפחא. ועל ידי דריסת רגליה יפחא
 המיעוט ועמוד על פחות מטפח הלכך
 צבעינן טפי וכיון דלפיקתיה מהיכר
 של מעלה חוקמיה לארבעה דחשיבי
 צבכל דוכא: משום של חקק לתוך
 אורח הכנזי. דדבר הצובט כגון
 מיעוט שייך למימר רוחב וצדבר
 השוקע ומקיפות אותו מחזיקו כגון
 חקק שייך לומר לשון משך: רב יוסף.
 דבעי לעיל [ד'] טפח הכא צבי ארבעה
 דהתם דאיתיה לדופן ולמעוטי קאתי
 צבהיכר צעלמא סגי הכא דהשתא הוא
 דהמשוי ליה דופן. צין לרב יוסף וצין
 צעין דליתחוי האי דופן
 לשעיוור הכשר אורח מבזי שלם
 הלכך לרב יוסף שיעור משה מבזי
 צד' טפחים ואצ"י שיעור משה שיעור
 משך מבזי ד' אמות: וספרן מלידו.
 אחד מן הכתלים שצד ארכו: כלפי
 ראשו. סמוך לקורה הימנה ולפנים:

אם יש שם פס ד'
אם נשתייר מן
הכותל או עשה פס
ד' במקום הפרצה
סמוך לקורה:
מסיר פירצה. אף
על גב שנשתייר שם עדיו פירצה

עד עשר דמיון דיש הכשר אורח מצוי מן הקורה עד הפירצה לא
בצטל ליה תורת פתח מקמא"י ובמלתיה קאי וקורתו מחירתו ופירצתה
ממרתה כיון דלאו יותר מעשר תורת פתח עליה ומצוי אינו נפס
בצתהא פירצה משום דדרך קצרה היא להם אפ"ה לא בטלה
ההואיל וד' אורח ראויין לקורה דיש בהן הכשר מצוי: ואם לאו
המבין את המצוי שהרי כלבוד דמי ואין כאן פירצה ואם
את דרכן דרך אותה פירצה חיישין דילמא שבקי פתחא רבה
קדידיה ואין קורה למצוי זה ואם טעמא מפרש לקמן בפירקין
קאמר והכא נמי אי ליכא פס' ד' אמות אין קורה זו ראיה לא
שכבר היה מצוי ואירעו לו פסול ה"ל למיחדר לשויה מצוי
מצוי: צמים וחלוצות. צמים פתוחין לחצירות וחלוצות למצוי שכן ה'

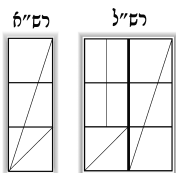

ובמשנה אינו אלא לפני הבית אבל שאחורי הבית
 ארבעה * מכדי מיעוט חזירות שהם ואין
 ד' איה מקום הפימין ועוד כולו פרוץ
 באורך ד' צמדי רחב מאד קאמר ויכול לפי
 מאבדותינו מנהג⁶ מרביתינו: ארזו יסר עני
 לקמן [יב]. חצר לריבה פס ד' או פס משה
 ד' כשר הרי רחבו ד' חסר משה ואין שם
 צקין וז"ל. טפח חסר הפתח צדופן האמ
 לתוך רוחב המבוי ולא נעשה שם לשם לחי
 הבולט מדופן של מבוי.

אמות בעינן. ורב יוסף אמר לך לא אתא לאשמרעין אלא כל דהוא מד' אמות

לכלולי עולמא משום היצירה ואין להקשות לפירושו הואיל וסביר קורה משום מחילה א"כ מאי טעמא דמאן דאמר טפח והא לא הוי מחילה לפחות מד' אין לחוש הואיל והוי דופן אלא שבא למעטו כדפי' בקונטר' בענינא זה סבמוך^(ב) : **סוף** מבוי הכי נמי. פירוש כיון שלא נפסלה

אִינוּ יוֹאֵל מַתּוּרַת הַכֶּסֶר עַד שִׁפְחוֹת
שֶׁלָּה יִשְׁאָר שֶׁס' ד' לִכְזֹל תַּחֲלֵת מִצּוֹ
דִּהְיִינוּ שֶׁלֹּא נִשְׁתַּיֵּיר שֶׁס פס ד' שֶׁצִּירִךְ
לַעֲשׂוֹת לוֹ הַכֶּסֶר צִירִךְ ד' אֲמוֹת וְכֵן
מִשְׁמַע לִישָׁנָה דְקִאֲמַר אִם יֵשׁ שֶׁס פס
ד' מִכָּלל דְּנִשְׁתַּיֵּיר שֶׁס פס ד' מִיֵּירִי
וּפְרָשׁוֹ אֵין נִרְאֶה: **וְאִי בִּארְבַּעַה**
הִיבִי מִשְׁבַּחַת דָּה. אַע"ג דד' דְקִאֲמַר
כִּז יוֹסֵף הֵייוּ לִיכֹּחַ מִשְׁהוּ טְפִי
דִּהִמְצִי אִם אִינוּ רוּחַ ד' אִינוּ צִירִךְ
לְחִי כְּדִרְבּ אֶהְיִילָא לְקַמֵּן וְאִי לֹא הוּ
טְפִי מִשְׁהוּ הוּ אִרְכּוּ כִּרְכֻזוּ מ"מ
בְּאוֹתוֹ מִשְׁהוּ הוּ מִקּוֹם לְפִינֵינוּ
לַעֲמוּד: **דְּפִתַּח** ^א בְּקֵרן זוֹרֵת.
פִּירֵשׁ בְּקוֹנֵט^ב טַפַּח מִן הַפֶּתַח דְּדוֹפֵן
הָאֲמַלְעִי וּשְׁלֹשָׁה טַפַּחִים דְּדוֹפֵן הַמֶּשֶׁךְ
וְכֵן בְּלִידוֹ הִשְׁנִי * וְלֹא דֵק דִּלִּכ
אֵין הַפֶּתַח רַחֵב אֲלֵא אֲלֻכְסוֹן שֶׁל ג'
טַפַּחִים עַל טַפַּח וְהִנֵּה עֵינֵינוּ רוֹאוֹת
שֶׁאֵין ^א הָאֲלֻכְסוֹן שֶׁל שְׁלֹשָׁה עַל אֶחָד
מִגֵּיעַ לְאֲלֻכְסוֹן שֶׁל טַפַּח עַל טַפַּח:

אמר אביי מנא אמינא פה. הלא מייחתי ראייה מלקמן (ד' י.) דלמך שמואל משמיה דלוי מזוי שרחבו כ' אמה עושה פס גבוה עשרה צמחך ארבע אמות ומעמידו לארכו של מזוי שמה לחלק מזוי לז' מצואות מודה רב יוסף לזרין ד' אמות: **ורב יוסף** לאפוקי מתורת דחי עד דאיכא קאמר אמות. קשה דרב יוסף גופיה קאמר לקמן (ד' י.) על דזרי רב הונא (ו) משך מזוי ארבע אמות ודוחק לומר דהיינו לאפוקי ממורת לחי: **לחי** הכולל מדפנו של מבוי. אין פירושו כההיא דלקמן (ד' י.) לחי המושך מדפנו של מזוי דהתם מושך חוץ למבוי לארכו של מזוי דהא חשיב ליה שוה מצפנים והכא בולט לרחבו של מזוי וקוטמו דלמך לקמן דמבוי ז' מיתר ואביי הוה מצי לאתויי נמי מהתם: ועומד מרובה על הפרוזדור

בפתחים הרבה אי נמי שבקי בני מזוי פתחא קמא ונפקו ועיילי
 ת פתח וקורה מן הראשון משום דהוי פתח לד' הסמוכין לו
 ואין שם פס ד' פחות מג'. אם הפירצה פחותה מג': מסיר.
 פירצה ג' אינו ממיר דכיון דממעטין בני מזוי בהילוכן ומקצין
 ילי ונפקי בזהיא פירצה ובטיל ליה פתחא קמא ובטלה קורה
 ואיני לית ליה דר' אמי ודר' אסי. דהא הכשר מבני ד' אמות
 ו הפס ואין כח קורה: סוף מבוי. כגון הא דר' אמי ור' אסי
 בד' טפחים: חתילה מבוי. כגון גבי חקק דהשתא קאתי לשויה
 דרכן שאין בתים פתוחין אלא לחצריהן. וכל חצר האמור בהש"ס
 מוקפה או רחבה קרי ליה: ואי אמרת דב' הוי מבוי היאך ניתר באורך
 ח פחות מד' ואין יפתח פתח רוחצו ארבעה במשך המבוי שאינו אלא
 ו כי ימא הפתח ליה דיומן אמצעים. ו כי קאמר רב יוסף הכשר מבוי
 ח פתח החצירות בדופן שמאחריו: והאמר רב נחמן נקיעטין. מקורת
 חצו. הוי מבוי וניתר בלחי וקורה אבל מרובע דין חצר עליו ואמרי
 ון ופס משוה מכאן היכא דפרוצה במלואה לה"ר וכיון דאמרת ארבע
 ור פתח דבכילי הך מסכתא? אמר' דלין פתח פחות מד':
 וי' טפחים בדופן המשך וכן בלידו השני כזה: לחי
 א הוליא בנייני בפאת ביתו דדרך שעושין משום חיזוקי:

פחות

כז א מיי פֿיז מ'ה' שפֿט
הלכה יא טוש"ע א"ח
ס' שמה ספֿיע ד:
בז ב מיי שם הלכה ט
(ויגס טו):
במז ג טוש"ע א"ח ס'י
שקס ספֿיע יו:
ל ד מיי שם הלכה טז
טוש"ע שס:
לא ה מיי שם הלכה ז
טוש"ע א"ח ס'י שסס:
ספֿיע א:
לב ו ז מיי שם הל' ז
סמג עשין דרעגן א
טוש"ע א"ח ס'י שסג
ספֿיע יו:

רבי ניסים גאון

אם יש פס ד' מתיר פירצה
עד עשרה. עיקר דילה
במשנה כל פרצה שהיא
כ"א אמות מותרת מפני
שהיא כפתח יתר מיכן
אסור.

רבינו חננאל

אבי אמר ד' טפחים,
 אסור לו להשתמש ב'
 המבי תחת הקורה,
 שחתת הקורה לחצון דמי
 שזו קורה ולפנים המבי
 [ומתן] לפיכך צריך
 לקום אחר וזלי תחת
 הקורה להיות בתוך
 עשרים, וזלי מותר לו
 להשתמש בו מן המבי;
 ודוקן לא כלל עמדת
 מותר להשתמש תחת
 הקורה, למה ד' ויסף
 סבר הכר למטה כהר
 למעלה וכתפא מן סי
 ידה, ואבי סבר לו
 ארמין היצר של מטה
 הכיור של [עמדת].
 איבעי אימא בבורה
 שמו יפתח פליו ב' ויסף
 לא גזר. ואבי אמר פנים
 שיפתח, ולפנים מצריכין
 ליה ד' טפחים אמר יפתח
 יעמוד על טפח, היה
 פחות מ' טפחים ב'
 להשלימו ל' חוקק.
 כלומר מעמיד חופר
 בקרקע עד שמשילמו ר'
 משך, כלומר רחב אותה.
 החוקק בכמה, ד' ויסף
 סבר בד' טפחים, אימי
 אמר ד' אמות. ואבי
 בהא פליו יאיתמר מבי
 שפרץ מצדו כל' ר', ואמר
 איתמר משמיד ר' רשמי,
 ד' אסר ד' נשתתיר ב'
 פסל עומד שיש בו ד'
 טפחים מתיר מירצה עד
 עשר. כלומר אפילו ר'
 וזה רחב הפירצה ר'
 אמות, כיון שהפסל זה

עומד נמצא כדורו
והצריעה כפתח מכוני
ר' יוסף אית לוי ר' אליה
ור' אסי ואבתי מבי כ"ע
ואמרין כ"ע מבי כ"ע
תחת ליה את ר' אמי ר'
אסי, כ"ע פלגי תחתית
מבוי, ר' יוסף סבר
תחתית מבי כ"ע ואבתי,
ואבתי סבר כ"ע אמות.
אליה לברר דמי מבי
שכר ר' דאמי אין מבוי
נחת בלחי וקורה נד שיהו
התחתית תחתית
(ב"ס) בקן פותח. ואבתי
אמר לך פתחין בקן וית
לך אבוי אינש. נד עור
בא אבוי וקורה מבי
דאמי לחי פותחית מבי
כ"ע מבי. ר' בולט יוצא
ועוד פתחין התחת כנון
תחתית ידנין שן
ברלסות האותיות ויה
שקועות. אם זה הברלס
פתח מבי אמות ידנין
מפתח (מבוי) לחי ואין
צריך לחי אמות.
ש"מ דשיעורו מבי ר'
ר' טפחין מבי מבי.